

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**

Zitting van 29 september 2020
Beleid en Uitvoering - Samenleving en
Ontwikkeling

**9 2020_B&W_00386 Informatienota - Bezwaarschrift van agrariërs rondom
De Wieden m.b.t. PIP - informeren**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder;
de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl; mevrouw J. Groot de, Secretaris

Samenvatting

Een groep agrariërs rondom De Wieden heeft een bezwaarschrift ingediend tegen het Provinciaal Inpassingsplan De Wieden. De gemeenteraad heeft dit bezwaarschrift in afschrift ontvangen. De zorg die de agrariërs hebben over het voortbestaan van hun bedrijf raakt ook de gemeente. We hebben contact gelegd met de agrariërs en gaan in het najaar om tafel om verder te praten over de brede opgaven in het gebied, met name de veenweidestrategie en aanpak van stikstof.

Informatienota

Inleiding

In de Politieke markt van 19 mei jl. heeft u gesproken over het PIP De Wieden. Dit is het provinciale inpassingsplan waarmee de provincie Overijssel uitvoering wil geven aan natuurontwikkeling in De Wieden. In deze Politieke markt heeft Kasper van Benthem, agrarisch ondernemer uit Blokzijl, ingesproken. Hij gaf aan dat een groep agrariërs onder Blokzijl bezwaar heeft tegen het PIP. De ondernemers hebben bij de provincie een zienswijze ingediend. Een afschrift van deze zienswijze heeft u op 26 mei jl. als ingekomen stuk ontvangen. In de zienswijze vragen de ondernemers aan de provincie aandacht voor een aantal punten. Deze punten hebben deels direct betrekking op het PIP, maar geven vooral ook een opsomming van alle opgaven in het gebied. De agrariërs maken zich zorgen over hun perspectief. U heeft deze brief ter afhandeling in handen gegeven aan het college met het verzoek u te informeren.

Kernboodschap

De reactie op de zienswijze is in handen van de provincie Overijssel. De reactienota wordt dit najaar verwacht. Maar de algemene zorg van de boeren over alle ontwikkelingen rondom De Wieden raakt ook de gemeente. De veenweidestrategie en de stikstofaanpak zijn bijvoorbeeld belangrijke 'nieuwe' opgaven, die gebiedsgericht worden opgepakt. We hebben contact opgenomen met de groep ondernemers en hebben afgesproken juist over deze nieuwe opgave met elkaar in gesprek te gaan. Dit gesprek vindt dit najaar plaats.

Consequenties voor de gemeente

nvt

Communicatie

We hebben contact opgenomen met de groep ondernemers en hebben afgesproken juist over deze nieuwe opgave met elkaar in gesprek te gaan. Dit gesprek vindt dit najaar plaats.

Vervolg

-

Corona

nvt

Besluit

Beslispunt 1

Het college besluit de informatienota bezwaarschrift agrariërs rondom de Wieden m.b.t. PIP vast te stellen.

Bijlagen

1. Bezwaarschrift PIP de Wieden.pdf

'Agrariërs rondom de Wieden'

Contactpersoon: Kasper van Benthem

Duinigermeerweg 12

8356 VZ Blokzijl

Mail: benth293@planet.nl

Gedeputeerde Staten van Overijssel

T.a.v. de heer Cees Ortelee

O.v.v. 'De Wieden, nummer 3887141'

Postbus 10078

8000 GB Zwolle

Blokzijl, 6 mei 2020

Onderwerp: Zienswijze - PIP De Wieden, nummer 3887141

Geachte heer / mevrouw,

Namens ondergetekende agrarische bedrijven die in en rondom het natura 2000 gebied 'de Wieden' wonen, werken en ondernemen is dit bezwaarschrift opgesteld vanwege het Provinciaal Inrichtingsplan 'de Wieden'. De ondergetekende bedrijven maken zich ernstig zorgen over hun voortbestaan. De grote vraag die wij ons juist nu stellen is: "Is het anno 2025 nog mogelijk om een gangbaar en/of biologisch landbouwbedrijf te runnen met voldoende ondernemersvrijheid en toekomstperspectief rondom het Natura 2000 gebied 'de Wieden'?" Onze zorg wordt versterkt door een aantal andere ontwikkelingen die onze bedrijven raken en onduidelijkheid geven over de continuïteit op zowel langere als kortere termijn. Onderstaand geven we u een korte opsomming.

- Het stikstofbeleid van de provincie alsmede van de regering
- Het sneuvelen van de PAS, bedrijven welke onder de PAS een melding hebben gedaan of wiens vergunning is toegekend, maar vernietigd door de uitspraak van de Raad van Staten, leven in grote onzekerheid of ze wel een NB-Vergunning krijgen.
- Bemesten van agrarisch grond rondom N2000 gebieden dat niet officieel gelegaliseerd is
- Het scheurverbod van agrarisch grond binnen de vogelrichtlijn
- Moeizaam landinrichtingsproject welke door het scheurverbod bijna onmogelijk wordt.
- De toenemende ganzen/zwanen populatie binnen het gebied, deze veroorzaken veel schade aan de graslandpercelen van de bedrijven.
- Afschot/bestrijden van de ganzen populatie wordt onmogelijk gemaakt door bureaucratie.
- Veenweidevisie

Voor ons als ondernemers is er genoeg reden tot zorg en daarbij komt ook het provinciaal inrichtingsplan van de provincie. Er gaat een groot deel agrarische grond verloren voor natuurontwikkeling, een aantal bedrijven moeten of verplaatsen of op een andere manier verder gaan ondernemen. Dit heeft ingrijpende gevolgen voor de leefbaarheid en de toekomst van het

gebied. Er wordt veel geld geïnvesteerd in het proces van dit N2000 gebied. De ondernemers blijven echter met grote vragen zitten.

In onderstaande punten is uiteengezet welke zorgen en bezwaren wij zien bij dit provinciaal inrichtingsplan.

1. Wijziging van bestemming van de grond.

Binnen het provinciaal inrichtingsplan vervalt de bestemming 'agrarisch' op de gronden die worden omgezet naar natuur, daarnaast ligt op bepaalde gedeelte van het gebied 'muggenbeet' en verbinding 'Wieden - Vollenhovermeer' nu de vogelrichtlijn, komt na inrichting van de gebieden ook de habitatrictlijn hier op te liggen? Dit is op dit moment niet duidelijk, en als dit zo is wat zijn dan de effecten voor de landbouwers in het gebied?

2. Toename schade door o.a. ganzen

Als gevolg van de verdergaande vernatting en ruimte voor natuurontwikkeling verwachten we een verdere toename van de populatie ganzen en zwanen. Onze inschatting is dat door de verbetering van de omstandigheden de populatie verder zal toenemen en dat de kans op verdergaande landbouwschade toe zal nemen. We merken op dat er in het PIP geen risico analyse is opgenomen t.a.v. schade aan de landbouw.

3. Toekomstperspectief agrarische gebruik

Het proces brengt ingrijpende wijzigingen met zich mee t.a.v. het agrarisch gebruik. Gronden worden afgewaardeerd en het volwaardig benutten en gebruik wordt hiermee verminderd. De agrariërs rond de nieuwe gebieden waar wel reguliere gebruik mogelijk is, hebben twijfels over de toekomst t.a.v. het gebruik. Onze vraag is dan ook: "Kunnen er garanties gegeven worden dat dit niet aan de orde is en komt? "

4. Bemestingsnormen

Aansluitend bij punt 3 vragen we aandacht voor het geven van duidelijkheid voor het in stand houden van de reguliere bemestingsnormen voor gronden rondom de nieuwe natuur. Kunt u ons aangeven dat voor deze aanpassingen geen wijzigingen zullen volgen?

5. Stikstofruimte – nieuwe habitattypen

In het gebied wordt ingezet op het realiseren van nieuwe habitatten. Dit ontwikkelperspectief gericht op deze habitattypen heeft ook een keerzijde nl. de beperking in de benutting van de aanwezige stikstofruimte. Met name de agrarische bedrijven in de nabijheid van de blauwgraslanden/ Veenmosrietlanden ervaren hierover veel onduidelijkheid en vrezen nieuwe beperkingen en inzichten in de nabije toekomst. Kunt u nader onderbouwen wat de mogelijke effecten zijn van de ontwikkeling van deze nieuwe habitatten.

6. Weidevogelland en afschot

Een groot aandeel weidevogelland gaat verloren in de voorgenomen plannen. Naar ons inzicht wordt er in het PIP een matige en onvoldoende onderbouwde reactie hierop gegeven. Er wordt gesteld dat

er voldoende weidevogel gebied overblijft en dat de nieuwe natuur een verzamel- en uitvluchtpunt is voor de weidevogels.

Ons inzicht mede gevoed door de jarenlange betrokkenheid en opgebouwde kennis is dat door afname van de agrarische grond in het gebied, de overgebleven percelen intensiever gebruikt moeten worden om de voederwinning op peil te houden. Daarnaast verdwijnt er foerageer gebied van de ganzen door de nieuwe natuur, hierdoor wordt de druk op de overblijvende agrarisch grond groter. Zoals genoemd onder punt 2 wordt er verwacht dat de ganzenpopulatie verder groeit. Dit zal leiden tot een verdere afname van de weidevogelstand in het gebied.

Verder gaat het PIP niet in op de gevolgen van afgifte afschotvergunning voor ganzen en andere schade veroorzakende soorten. Immers wij verwachten dat door de voorgenomen plannen bepaalde soorten zullen toenemen en daarmee ook de schade aan landbouwpercelen.

7. Otter

Het plan laat zien dat de men de otter meer ruimte wil geven. Graag willen we weten op welke wijze de populatie beheersbaar gehouden wordt en welke toetsingscriteria daarvoor ontwikkeld worden?

8. Bodemdaling en veenweidevisie

Oxidatie en inklinking leiden tot bodemdaling. Hier heeft de agrarische sector ook last van en wil graag meedenken en meewerken aan oplossingen. Daarom zijn wij als agrarische sector ook betrokken bij de vervolgstappen rond de veenweidevisie die momenteel wordt uitgewerkt. Bij de agrariërs in het gebied bestaat de suggestie om meer te kiezen voor de oplossing van onderwaterdrainage. Naar ons inzicht heeft dit meerdere voordelen, voor de landbouw maar ook voor het tegen gaan van verdere bodemdaling en dus ook de wegzijging uit de natuurgebieden.

9. Handhaven van huidige peilbesluiten waterschap in het gebied.

We gaan ervan uit dat op de gronden welke niet omgezet worden naar natuur de huidige peilbesluiten gehandhaafd blijven, zowel nu als in de toekomst.

10. Economie en agrarische waarden

Wanneer we het PIP overzien, valt het ons op dat er geen aandacht wordt besteed en onderzoek is gedaan naar de impact op de agrarische sector. Een schade-loket en compensatie straalt niet uit dat er met een brede maatschappelijke analyse is gekeken naar de kosten-baten en de impact op de agrarische sector die van oudsher in het gebied werkt en woont. We wijzen u hierbij in het bijzonder ook op de vermindering van de agrarische waarde van bedrijven rondom de nieuwe natuur. Eveneens ontbreekt een eventuele compensatie hiervan.

11. Productie rietland

In het gebied 'Muggenbeet' is op dit moment veel productie rietland aanwezig. In het plan is geen beschrijving opgenomen of na realisatie dit behouden blijft. Wanneer deze productie rietlanden verdwijnen zijn een aantal ondernemers hun omzet en inkomen ook kwijt. Hiervoor is geen

compensatie of schade berekening opgenomen. Daarnaast zijn er inrichtingsmaatregelen getekend op percelen die regulier verpacht zijn zonder dat de pachter hiervan op de hoogte is gesteld, naar onze mening is dit niet correct. In het inrichtingsplan wordt er gesproken over rietteelt wat 1 keer in de 3 jaar gemaaid wordt. Vanuit onze kennis is dat geen rietteelt meer. We praten over rietteelt wanneer dit jaarlijks gemaaid wordt en gebruikt kan worden voor rietdekken.

12. Schade en monitoring

In het proces wordt veel met modellen gewerkt. Op basis van modellen en experts wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige hydrologische situatie en natschade in en rondom het gebied. Op basis van deze gegevens worden mitigerende maatregelen genomen en worden afspraken met grondeigenaren gemaakt over afwaardering van gronden of schadevergoeding. Bij onverwachte natschade kunnen grondeigenaren zich bij het schadeloket melden. Via deze weg verzoeken wij u om transparant te zijn in monitoringsgegevens t.a.v. de hydrologische situatie in het gebied en in het aantal en de aard van meldingen bij het schadeloket. Wij zien graag een terugkoppeling van deze gegevens in de genoemde overleggen. Als de komende jaren blijkt dat de natschade groter is dan van tevoren ingeschat, kan in deze overleggen bekeken worden of aanvullende mitigerende maatregelen nodig zijn.

Op dit moment is veel onduidelijkheid in de agrarische sector over de ontwikkeling van bestaande en nieuwe beleidsvelden. Net als bij u is er bij ons grote onduidelijkheid wat de uitwerking van de stikstofplannen gaat betekenen voor ons in het gebied en de Provincie Overijssel. We weten niet op welke wijze gebiedsprocessen weer nieuwe vormen gaan krijgen. We vragen u vooral ook alert te zijn op de stroom van continue nieuwe plannen en processen. We zien het ook als een rol en taak van de Provincie Overijssel om dit evenwichtig en verstandig te doseren en niet alles over te laten aan het wederom ontwikkelen van plannen. We roepen u vooral op om de integraliteit te borgen. Alleen dan kan een gebied vertrouwen op de Provincie Overijssel.

Dit bezwaarschrift dient niet als bezwaar 'tegen' de natuur. 'Nee, wij als 'agrariërs rondom de Wieden' zijn niet tegen de natuur, sterker nog, wij werken, leven, wonen en ondernemen al jaren samen met de natuur. Waar wij moeite mee hebben is dat agrarische gronden worden omgezet naar natuur en dat daarbij alle agrarische activiteiten worden uitgesloten. Naar onze mening kunnen deze gebieden prima in gebruik blijven bij ons als agrariërs. In overleg samen met de provincie/gemeente, natuurmonumenten en/of Staatsbosbeheer kijken we graag op welke manier we deze gronden kunnen blijven gebruiken. Dit versterkt de populatie weidevogels en komt de biodiversiteit ten goede. Daarnaast wordt hiermee de leefbaarheid van het gebied behouden. Dit zou een win-win situatie voor iedereen opleveren.

Het inrichtingsplan zoals deze nu voor ligt kost een aantal miljoenen en ook het jaarlijkse beheer en onderhoud van deze gronden zal jaarlijks een grote kostenpost zijn. Volgens ons kunnen deze kosten gedeeltelijk bespaard worden, wanneer er een goed en integraal overleg zal plaatsvinden tussen alle betrokken partijen en dus ook de zienswijze van de agrariërs wordt meegenomen. Tevens is naar onze mening nog niet geheel duidelijk hoeveel stikstofwinst dit inrichtingsplan gaat opleveren en of de doelstellingen, welke geformuleerd zijn in het inrichtingsplan, ook daadwerkelijk gehaald kunnen worden.

De mening, kennis en ervaring van de 'agrariërs rondom de Wieden' zijn bij deze besluiten, volgens ons, onmisbaar.

We vertrouwen erop dat bovenstaande opmerkingen worden meegenomen in het vervolg. Mocht u over de visie en onze reactie van gedachten willen wisselen, dan zijn wij graag bereid tot een gesprek.

Met een vriendelijke groet,

Maatschap A. Been en S. Been-van der Glas
Duinigermeerweg 10
8356 VZ Blokzijl

H. Roskam
Duinigermeerweg 8
8356 VZ Blokzijl

Loon- en Melkveebedrijf vanB
Duinigermeerweg 2
8356 VZ Blokzijl

V.O.F. Timmerman- Rebergen
Duinigermeerweg 3
8356 VZ Blokzijl

Melkveehouderij van der Linde-Oost
Duinweg 3
8356 VW Blokzijl

V.o.f. M.r. En W. Leeuw
Duinweg 6
8356 VW Blokzijl

Landbouwbedrijf de Boer
Duinweg 7
8356 VW Blokzijl

Maatschap Lok
Vollenhoofsedijk 3
8356 VT Blokzijl

Melkveehouderij Hoogstede
Hevenweg 6
8356 VX Blokzijl

Veehouderijbedrijf Wouters
Hevenweg 4
8356 VX Blokzijl

G. Smit
Hevenweg 5
8356 VX Blokzijl

6-5-2020
KOP

Maatschap J.H. Miggels en J.M. Miggels-Winters
Hevenweg 1
8356 VX Blokzijl

V.O.F. van Benthem
Leeuwte 25
8326 AA Sint Jansklooster

Melkveebedrijf Vonderkamp
Duinigermeerweg 12
8356 VZ Blokzijl